

TÜRKİYE'DE FAŞİSTLER ÖRGÜTLERİNİ, HALKA ZULUM EDERKEN, BAZILARINI KENDİLERİNE ÖRNEK ALIYORLAR. BU YAZI SERİSİNDE, ÖRNEK ALINAN

DÜNYA FAŞİSTLERİNİN SONUNUN NE OLDUĞUNU ANLATACAĞIZ. BİZDEKİ TAKLİTÇİLERİNİN DE SONUNUN BÖYLE OLACAĞI UNUTULMASIN.

FAŞİSTLERİN SONU NEDİR ?

1) İTALYA'NIN BAŞBUĞU (DUÇE'Sİ) MUSSOLINI'NIN SONU.

İTALYAN TEKELCİ BURJUVAZİSİ BUNALIM-DAN KURTULUŞU FAŞİZMDE GÖRÜYÖRÜ.

1914-1918 Emperyalist paylaşım savaşı İtalyan tekelci burjuvazisine umduğu çıkarları sağlayamamıştı. Savaş sonu İtalya'da kitlenin devrimci mücadelesi gün geçtikçe yükseliyordu. Yüzbinlerce işçinin katıldığı genel grevler birbirini izliyordu. İşçilerin mücadelesi sonucu: Ücretler önemli ölçülerde yükselmisti. 8 saatlik işgünü ilkesi uygulanmaya başlandı. 1920 yılının Eylül ayında çelik ve motor sanayinde çalışan 600.000 işçi fabrikaları işgal ettiler. Üretim kendi sektiği "işçi konseyleri"nin yönetiminde sürdürüldü. Greve, patronların lokavt kararı alması sebeb olmuştu. Kırsal kesimlerde köylülerin mücadelesi de her geçen gün büyük toprak sahiplerini biraz daha geriletiyordu. Tarım işçileri mücadelede sonucu büyük toprak sahipleriyle toplu sözleşme yaptılar. Yoksul köylüler kendilerini vaadlerinin verilmesi için, yerine getirilmemesi üzerine büyük toprak sahiplerinin topraklarını işgal edip kendileri işlediler. 1921 yılında İtalyan ekonomisinin içine düşüğü buhran açığa çıktı. Büyük ölçekli işsizlik yüzlerce işleme iflas etti. İşsiz sayısı 600.000'i buldu. Tekelci burjuvazi buhrandan çıkış yollarını arıyordu. Çok geçmeden de buldu. Büyük elektrik sanayicisi senatör Ettore Conti şöyle diyor: "Mussolini, zenginler egemenliğinin ve iktisadi tarikatların adağıdır." Bankalar derneği yöneticileri, Sanayi Konfederasyonu ve Tarım Konfederasyonu yöneticileri Roma'ya çektiler. Telgrafta, buhrandan çıkmanın tek yolunun bir Mussolini hükümeti kurulması olduğunu bildirdiler.

SABIKALILAR, SERSERİLER, HAYDUTLAR SÖZÜĞÜ MUSSOLINI'NIN "MÜCADELE FAŞO" LARINDA ALIYORLARDI.

İlk "mücadele faşoları" 1919 da Milano'da kurulmuştu. Bu örgütler büyük kapitalistlerin ve toprak ağalarının hizmetinde çalışıyorlardı. Grevleri ise işçi grevlerini ve yoksul köylü hareketlerini silah zorla ezme çalışmalarıydı. Bu faşist çeteler ilk başlarda oldukça zaıftı. Genellikle İtalyan ordusunun kalınlarından, burjuva ve toprak ağalarının çocuklarından, heyecan

maceraya arayan gençlerden oluşuyordu. Savaş sonrası sosyal ve ekonomik ortamı içinde giderek güçlendiler. Ekonomik durumlarında hoşnut olmayan orta ve küçük burjuvalar, savaşçı hayatı sıkıcı bulan asker eskileri, işsizliğin ve gelecekte ne olacağını bilememenin bunalttığı gençler, kapitalist düzenin ürünü olan sabıkalar, serseriler, haydutlar Mussolini'nin "mücadele faşoları"na doldurdular. Anıante adındaki bir faşist 1924 yılını hatırlayarak şunları yazıyor: "O gün, Mussolini'nin ve faşizmin, toplumun tortusuna, ayak takımına kucak açmak zorunda olduğunu anlatıyordum."

HEDEF: BÜYÜK ROMA İMPARATORLUĞUNU YENİDEN KURMAK.

Mussolini'nin etrafında topladığı bu topluluğa gösterdiği hedef ise Büyük Roma İmparatorluğunun yeniden kurulmasıydı. Faşistlere göre Adriyatik denizi bir İtalyan denizidir. Eski Roma İmparatorluğunun sınırları İtalya'nın gerçek sınırlarıdır. İtalya'nın kurtuluşu için bu sınırlara ulaşmak gerekir. Bu ise bir tek kişinin, Duçe (Başbuğ) nin önderliğinde başarılabilir. Duçe en güçlüdür. En akıldır. Her şeyi bilir. Milizia Faşista adlı faşist dergi şunları yazmaktadır: "Tanrıyı sevmekten bir bile geri kalma. Ama unutma: Ki İtalya'nın tanrısı Duçe'dir. Faşistlerin sembolü eski romalı asilzadelerin kullandığı baltacı demettir. Bu savaşçı atalarının mirasıdır. Romalıların savaşçı ruhunun sembolüdür. Faşistlerin üniforması ise kara gömektir. Temel sloganları ise "Eia Eia Elda" dir. FAŞİST PROPAGANDA YALNAVA VE SAHTEKARLIĞA DAYANIYORDU.

Faşistler kitleni etkileyebilmek için propagandalarında bol bol demagoji yapıyorlardı. Burjuvazinin hizmetinde olduklarını gizlemek için utanmazca yalan söylüyorlardı. "Bizim devletimiz kapitalist değil, korporatif bir devlettir" diye slogan atarken kapitalistlerden milyonlarca lira para alıyorlardı. Faşistlere göre yoksulluğun, sefaletin nedenlerinden biri sanayi ve bankacılığa hakim olan bir avuç yahudidir. G. Valois adında önde gelen bir fa-

şist yazılarında "rejimin kaydettiği iktisadi başarısızlık ve hayal kırıklıklarının sebebi, uluslararası bankanın yahudi taraftarı eylemleridir." der. Ama yahudi kökenli Toepflitz adındaki bir banker faşistlere milyonlarca lira ret veren bankerlerin en önde gelenlerinden. Faşistler, kitleni kandırmak için 1919'daki programlarına "işsizliğin yasaklanması, çalışmadan kazanılan gelirleri elkonması, sermayeden daha fazla vergi alınması" vb gibi maddeler koymuşlardır. Ama iktidara gelince büyük sermayeye vergi muafiyeti tanımış, eskiden on lirenin üstündeki satılardan alınan vergi sınırları bir litre indirerek küçük esnafın belini büküştür. 1921 de faşist Gorgoli "İtalya'yı açlığa mahkum edenler büyük sanayi ve büyük ticaret ağalarıdır" diyerek kitleni faşizmin kapitalizme de karşı olduğunu söylüyordu. Mussolini 1921 yılında, iktidara gelince yapacakları ilk işin toprağı, onu işleyenlere dağıtmak olduğunu söyler.

"İLERİ GİDERSEM ARKAMDAN GELİNİZ, GERİ DÖNERSEM BENİ VURUNUZ."

Mussolini etrafına topladığı bu serseri

1921 yılında "Mingrino'nun kurduğu Arditi del Popolo adlı anti-faşist milisler, faşistlere karşı ilk örgütlü mücadeleye girişti.

topluluğuna şu emri verir: "İleri gidersem arkamdan geliniz, geri dönersem beni vurunuz." 1920 yılı içinde Savaş Bakanlığı, bir albayı "faşo" hücreleri kurmak ve bunları düzenlemekle görevlendirdi. Albay hazırladığı raporda "var olan hücrelerin yetersiz olduğunu, bunları güçlendirip desteklemek için bir ÖLKÜCÜLER MİLİSİ kurulmalıdır." diyor. 1920 yılının grevlerinden ürken büyük fabrika ve toprak sahipleri kendilerini koruyacak bir birlikten söz etmeye başladılar. Bunun içinde faşistlere para yardım yaptılar. Böylece faşistler silah almak, üyelerine ve bunları yetiştiren eski subaylara vermek için gerekli parayı da bulmuş oldular. Kasım 1920'de genel bir saldırıya giriştiler. Bologna şehrinin belediye seçimlerinde sosyalistler ezici bir çoğunluk kazanmışlardı. 21 Kasım günü Belediye toplantı halindeki "kara gömlekli" faşistler Belediyeye saldırdılar. Atılan kurşunlardan biri Belediye Meclisinin gerici üyelerinden P. Giordani'yi öldürdü. Faşistler bunu bahane ederek ülke çapında saldırıya giriştiler. Sosyalist sendikalar, gazete idarehanelerine, kooperatif bi-

nalarına, işçi topluluklarına saldırdılar. Büyük toprak sahiplerinin verdiği silah, kamyon ve benzinlerle köylülere karşı "cezalandırma seferleri" düzenlediler. Bu olaylardan bir buçuk yıl sonra yine Bologna'da parçalanmış bir kadın cesedi bulundu. Tutuklanan katilin P. Giordani'nin öldürüldüğü gün Belediye konseyi kapısında yakalanan adam olduğu görüldü. Adam faşist olduğu, aynı zamanda da polis kullandığı bir muhbir olduğu için serbest bırakılmıştı. Volpe adındaki faşist tarihçi sonradan yazdığı "Faşist hareketin tarihi" adlı kitabında: "Bologna'da hiçkimse, Belediye meclisi üyesini öldüren adamın bu adam olduğundan ve emir alarak bu işi yaptığandan şüphe etmiyordu." diye yazar.

ADALET BAKANI FERA, FAŞİSTLERİN SUÇ DOSYALARININ UYUTULMASI İÇİN HAKMLERE GENELGE GÖNDERDİ.

1921 yılında faşistlerin saldırıları daha da azınlaşmıştı. Belli bir yerde toplanan, kamyonlarla taşınan sayıdaki "Squadrisme" leri (komandolar) işçi toplantılarını, sendikaları, köyleri basıyor, anti-faşistleri dövüyor,

Arditi del Popolo milisi, faşist bir saldırıya göğüsliyor.

yaralıyor, öldürüyorlardı. Vur-kaç taktiğiyle hareket ediyorlardı. Bu eylemlerinde sadece kapitalistlerin değil, devlet güçlerinin, polis, jandarma, toplum için talimat almışlar. Umberto Pianchelli adlı bir faşist hatıralarında bunları yazıyor: "İtiraf etmek gerek ki, faşizmin gelişip serpilmesi ve elini kolunu serbestçe kullanabilmesi hiç de imkan dışı bir şey değildi. Aynı sınıfa mensup asubaylar ve milis askerleri, Faşo'ya yardım etmek için aralarında ahdet yapmışlardı." Hakimler, anti-faşistlere yüzlerce yıllık cezalar yağdırırken, faşistler yüzlerce yıllık cezaları bağışlıyorlardı. 1921 de Adalet Bakanı Fera, faşistlerin suç dosyalarını uyutmaları için hakimlere bir genelge yollamıştı. Faşistler, ordu içinde de gittikçe güçleniyorlardı. 1922 yılında, Temmuz ve Eylül ayları arasında 11 general açıkça faşist harekete katıldılar. Üstlerinin bu eğilimini gören küçük rütbeli subaylar da faşist birliklere üye oluyorlardı. Bolzano Faşosu 232. piyade alayının subayları tarafından kuruldu. Genelkurmay Başkanı General Badoglio terhis olan subayların mücadeleye faşolarına girmelerini istiyordu. Emekli subaylar faşolarına girince maşalarının 4/5'ini alıyorlardı.

Tekelci kapitalistlerin, büyük toprak sahiplerinin ve burjuva devletin desteklediği

arabalarını "komandolar" veriyordu. Kolluk kuvvetleri, faşistler "kazılara" saldırırken seyretmek, ancak "kızıl lar" karşı koydukları zaman müdahale etmeleri için talimat almışlardı. Umberto Pianchelli adlı bir faşist hatıralarında bunları yazıyor: "İtiraf etmek gerek ki, faşizmin gelişip serpilmesi ve elini kolunu serbestçe kullanabilmesi hiç de imkan dışı bir şey değildi. Aynı sınıfa mensup asubaylar ve milis askerleri, Faşo'ya yardım etmek için aralarında ahdet yapmışlardı." Hakimler, anti-faşistlere yüzlerce yıllık cezalar yağdırırken, faşistler yüzlerce yıllık cezaları bağışlıyorlardı. 1921 de Adalet Bakanı Fera, faşistlerin suç dosyalarını uyutmaları için hakimlere bir genelge yollamıştı. Faşistler, ordu içinde de gittikçe güçleniyorlardı. 1922 yılında, Temmuz ve Eylül ayları arasında 11 general açıkça faşist harekete katıldılar. Üstlerinin bu eğilimini gören küçük rütbeli subaylar da faşist birliklere üye oluyorlardı. Bolzano Faşosu 232. piyade alayının subayları tarafından kuruldu. Genelkurmay Başkanı General Badoglio terhis olan subayların mücadeleye faşolarına girmelerini istiyordu. Emekli subaylar faşolarına girince maşalarının 4/5'ini alıyorlardı.

Bu, milyonlarca insanın öldürüldüğü, tutuklandığı, işkencelere uğratıldığı bir düzenin başlangıcıydı. Açlığın, sefaletin, acının kol gezdiği bir düzenin başlangıcıydı. Mussolini 1943 yılının sonlarında kral tarafından Başbakanlıkta azledildi. Tutuklanarak bir şatoda hapsedildi. Yol arkadaşı Hitler'in emriyle özel bir Alman Birliği tarafından hapiseneden kurtarıldı. Yeniden İtalya'ya döndü. Kuzey İtalya'da bir hükümet kurdu. Faşizmi yeniden idriltmek için çalıştı. Ama başarısız. 1945 yılında İtalyan Partizanları tarafından tutuklanarak kurguna dizildi. Halk Mussolini'yi yıllar öncesinden ölüme mahkum etmişti. Cesedi Milano'ya getirilerek bağından şehrin meydanına asıldı. Günlerce halkın tükürük yağmuru altında kaldı. İtalyan halkına yıllarca kan kusturtan, acı, yoksulluk ve gözyaşından başka birşey tattırmayan, yüzbinlerce insanın ölüme sebep olan Mussolini'nin faşist diktatörlüğünün sonu bu oldu.

FİRİN İŞÇİLERİ ERMAN İŞÇİLERİNİN MÜCADELESİNİ ÖRNEK ALMALI; HER TOPLU HAKTAN YOKSUN 12-15 SAATLİK ÇALIŞMA DOZUNU BASKALDIRMADIRLAR.

ERMAN İŞÇİLERİ FABRİKA YÖNETİMİNDE

Erman işçileri haklı mücadelesini sürdürüyorlar.

Istanbul Levent Erman Ekmeç Fabrikasında 98 gün önce başlayan direniş halen devam ediyor. Erman Ekmeç Fabrikasında çalışan 25 işçiden Ekmeç-İş üyesi 18 işçi, direnişin 87. gününden itibaren fabrikayı kendileri işletmeye başladılar.

Tüm Sağlık koşullarından yoksun olarak çalıştırılan Erman Ekmeç Fabrikası işçileri, gündüz 12-13 saat çalışmaktadırlar. Fazladan çalıştırılan saatler için mesai ücretlerini alamamaktadırlar. Erman Ekmeç Fabrikası işçileri, hafta tatili, bayram tatili ve senelik izin gibi en doğal haklarından da mahrumdurlar.

Bu konuda direnişteki işçilerden birisi

şöyle diyor: "Ben 1963'ten beri burada çalışıyorum. Senelik iznim yok. Hafta tatili, bayram izni yok. Bir gün hastalanıp da gelesemem, yömüymem kesilir. Kidem tazminatı dedik, patron, "ekmeç işçilerine kidem tazminatı da neymiş" dedi. Bizde saat falan hak getire... Bütün sosyal haklardan mahrumuz biz. Patron ise yeni aldığı çarçakları sigortaya bildirmiyor. Sigorta yapacağım diye nüfusları alıyor, bir kenara atıyor. Hastalanıp hastaneye gittiğimiz zaman, sigortasız olduğumuzu öğreniyoruz. Bu kadarla kalsa... Bekâr işçilerin evli göstererek vergi kaçırıyor. Böyle zengin oluyorlar işte bun-

lar. Senin hakkını, benim hakkımı cebem indirerek..."

Bu şartlar altında çalıştırılan işçilerin a-lanterlerini sömürerek zenginliğine zenginlikler katan patron, bununla yetinmeyerek her ekmeçten 50-60 gram alıyor. Sadece halkın yediği ekmeçten 50-60gram çalmakla kalsa yine iyi. Bunun yanısıra patron RAŞİT ERMAN, halkın sağlığıyla oynamıştır. Bu konuda işçiler şunları anlatıyorlar:

"Fabrikada ekmeç yapımında kullanılan suyun alındığı kuyunun içi kirli ve fare ölüleriyle dolu. Biz bunu gerekli yerlere şikayet edince bize karşı daha da kötü davranmaya başladı. Patron yıllardır kuyuyu temizletmiyordu. Bu kuyudan çekilen su ile yapılan ekmeçi yemektен biz de tiksiniyorduk. Hakkımız olan ekmeçi evimize götürmüyorduk."

İŞÇİLERİN AZMI PATRONU KAÇIRTTI!

İşçilerin, bu haksızlıklara ve yolsuzluklara karşı çıkması üzerine Raşit Erman, "ben sen dikamız Ekmeç-İş'i tanımam" dedi.

Senelik izin, bayram yömüyelerinin verilmesi, sekiz saatlik çalışma süresi, hafta tatili

kidem tazminatı ve fazla mesai ücretleri konusundaki işçi isteklerine karşı çıkıyor. Fabrikayı revizyona sokma bahanesiyle işçileri işten atmaya çalışıyor. Bunun üzerine Erman Ekmeç Fabrikası işçileri direnişe geçiyorlar. Ve patronları Raşit Erman, kazanım bacasını sökülüp kayıplara karıştırıyor.

İşçiler, Raşit Erman hakkında şunları söylüyorlar:

"11 tane sinema, 3 tane fırın, bir camfabrikası, bir film şirketi, İzmirde mi nerde bir boru fabrikası sahibi olan patron, isterse hiç gelmesin. Belediye Kanununun bize tanıdığı haktan faydalanarak, fabrikayı biz işleteceğiz. Belediyeden, "Fabrika çalışır durumda" diye rapor aldık. Böylece ekmeç iş kolunda patronların ne kadar fazla kâr ettiklerini halka göstermiş olacağız. Ekmeçi halkımıza 2 liradan vereceğiz."

İŞÇİLER DEDİKLERİNİ YAPTI.

İşçiler, Belediyenin bütün engellemelerine rağmen fabrikayı işletme iznini aldılar. Direnişin 87. gününden beri işçiler ekmeçi kendileri üretip, kendileri satıyorlar. Hem de 2 liradan... İşçiler böy-

Erman işçileri ürettikleri ekmeçi 2 liradan satıyor.

"Türk-İş'e bağlı sendikaları anladık, ama, kendine "devrimci" diyen DİSK'ten de bir hayır yok. Zaten kendi işçisine bile ELKA'da yardım etmedikten sonrası haydi haydi desteklemez."

İşçiler, kendilerinin de sendikayı zorlayarak başarıya ulaşabilediklerini anlatıyorlar. Erman işçilerinin temsilcisi şöyle diyor:

"Sendikamız Ekmeç-İş'i zorladık. Bize maddi yardımda bulundu. Satacağımız ekmeğin ununu öyle aldık. Ama şunu iyi biliyoruz ki, şimdiki lece hem patrona lüzum olmadığını, hem de halkın 2,5 liradan yediği ekmeğin 2 liradan satılabileceğini gösterdiler."

Fırın sahipleri, işçilerin zaferinin kendi işçilerine de örnek olacağını biliyorlar. Bunun için kendi fabrikalarından ekmeç çıkartıp Erman'ın çevresindeki bakkallara dağıtıyorlar. Ama işçiler, "direnişimizi bu güne kadar sürdürdük, bundan sonra da patronlara yedirmeyiz" dediler.

"BAŞKA SENDİKALARDAN NE BİR YARDIM NE DE BİR DES TEK GÖRÜK"

İşçiler, başka sendikaların kendilerini desteklemediğini söyleyip; şöyle diyorlar:

20 Yapım İşçisi 27 Gündür Grevde

Kültür Sarayı Onarım inşaatındaki grevci işçiler.

Atatürk Kültür Sarayı'nın onarım işinde çalışan İleri-Yapı-İş Sendikası'na üye 20 işçinin başlattığı grev, anlaşma sağlanmadığı için devam ediyor.

İşçiler saat ücretlerinde 7,5 lira zam istemişler, fakat işveren bu kabul etmemişti. Patron ise çarçaklara 2 lira ustalara da 3,5 lira saat ücreti zammı veriyor. İşçiler patronun bu önerisini kabul etmiyorlar. Türkiye'de en ağır sömürünün uygulandığı iş

kollarından biri olan yapı iş kolunda çalışan Kültür Sarayı işçileri, asgari ücretten daha az bir ücretle çalıştırılmaktadırlar. Bugünkü saat ücretleri 4 ile 6 lira arasında değişmektedir. Buna göre işçiler en fazla 48 lira, en az 32 lira yömüye almaktadırlar.

İşçiler istekleri olan 7,5 lira saat zammının kabul edilmesine kadar haklı grevlerini sürdürmekte kararlı olduklarını belirtiyorlar.

İŞÇİLERİN KARARLI MÜCADELESİ!

YAŞASIN ERMAN İŞÇİLERİNİN KARARLI MÜCADELESİ!

İşçiler asgari ücretten daha az bir ücretle çalışmaya zorlanmaktadırlar.

Türkiye-Irak petrol boru hattı işçileri yapılan zulme, baskı ve tertiplere rağmen yılmıyorlar

TÜRKİYE-İRAK HAM PETROL BORU HATTI YAPIMINDA ÇALIŞAN 804 İŞÇİNİN 24 KASIM 1975 GÜNÜ BAŞLATTIKLARI DİRENİŞ, EMPERYALİST TEKELLERİN VE İSBİRLİKÇİ İKTİDARIN BÖTÖN BASKI VE ZORBALIKLARINA RAĞMEN SORUYOR. BOTAS ŞİRKETİNİN ÇESİTLİ SANTIYELERİNDE ÇALIŞAN 804 İŞÇİNİN DİRENİŞİ, SENDİKA SEÇME ÖZGÜRLÜKLERİNİ ENGELLEMEK İÇİN YAPILAN HAKSIZLIKLARA, BASKILARA VE EMPERYALİST SÖMÜRÜYE KARŞI KOYMA AMACINI TAŞIYOR.

BOTAS KİMİN HİZMETİNDE?

Boru hattının yapımı için özel bir kanunla BOTAS adında bir şirket kurulmuştur. BOTAS'ın % 99.94 hissesi devlettir. Görevi devlet adına işleri yürütmek ve denetlemektir. Yapım için gerekli para Dünya Bankasından alınmıştır. Dünya Bankası, emperyalizmin yardım etmesiyle ilgili devletlere sızarak, o ülkeleri kontrol altına alıp, sömürmesini sağlayan bir kuruluştur. Dünya Bankası verdiği parayı yüksek faiz karşılığında vermektedir. Ayrıca, yapılan anlaşmaya göre, işi yapacak olan firmaları da Dünya Bankası tespit etmiştir. BOTAS'ın görevi Dünya Bankasının emirlerini yerine getirmektir.

YAĞMA HASANIN BÖREĞİ

Dünya Bankası boru hattının yapımını Alman kökenli MANNESMAN ROHRBAU AG tekeline verir. MANNESMAN Şirketi de başka emperyalist tekellerle işbölümü yapar. Harfiyat işini İtalyan CONDOTTE STRADE'ye, kaynak işini Amerikan CRC'ye, topografik kontrol işini Fransız PLS-ye, boruları taşıma işini de Hollanda'nın A.HAK Firmalarına verir. Bir türk şirketi olan TEKFEN de yağ madan nasibini alır. Boru hattının 80 km.lik kısmıyla, liman yüklem tesislerinin bir kısmının yapımı da TEKFEN'e verilir.

MANNESMAN, boru üretiminde Dünyanın en büyük firmasıdır. Sattığı boruların döşeme işini de üzerine almıştır. Fakat boru döşeme işini ilk defa Türkiye'de yapmaktadır. Üstelik bu borular, işyerinde çalışan Alman Mühendis EMDE'nin dediği gibi "MANNESMAN'ın milyonlarca borusunun en eski, en işe yaramaz kısmıdır." Emperyalist tekelin sömürsü bu kadarla kalmıyor. Boru hattındaki firmalarda, Türkiye'de bulunmadığı gerekçesiyle yüzlerce yabancı teknik eleman çalıştırılmaktadır. Türkiye'de yüzlerce Harita Mühendisi, Şoför, Ağır İş Makinaları Operatörü, Kaynakçı işçiler, emperyalist tekelin bu işler için yabancı teknik eleman çalıştırmaktadır. Çünkü yapılan anlaşma onlara bu hakkı vermektedir. Ayrıca yabancı işçilerle Türkiye'deki işçilerin çalışma koşullarına ve ücretlerine arasında büyük farklılıklar vardır. Türkiye'deki işçilere en ağır ve en tehlikeli işler yaptırılırken koruyucu malzemelerin dağıtımında eski ve ekşik malzeme verilmektedir. Yabancı işçilerin yatak, yemek, servis ve doktor dertleri yoktur. 800 Türkiye'deki işçi içinse bir doktor vardır. Üstelik hastalanıp da kazara doktoru giden olursa, raporla birlikte işten çıkışını da alır. Ücretler arasında büyük farklılık ise daha da fazladır.

GÖREVI	AYLIK MAŞ (Yaklaşık)
Kaynakçı	B.Almanyalı 90.000 TL ABD'li 100.000 TL Türkiyeli 3.250 TL
İş Mak. na Operatörü	Hollandalı 60.000 TL B.Almanyalı 60.000 TL İtalyan 45.000 TL Türkiyeli 4.000 TL
Şoför	B.Almanyalı 40.000 TL Türkiyeli 2.500 TL
Harita Mühendisi	B.Almanyalı 60.000 TL Türkiyeli 6.000 TL

Görüldüğü gibi yabancı işçiler Türkiye'deki işçilerden 15-20 kat fazla para almaktadırlar. Emperyalistler bu yolla daha fazla döviz kaçırmaktadırlar. Asıl amaçları ise işçiler arasında tabakalar yaratarak onların birlik ve beraberliğini parçalamaktır. Emperyalist dönemde burjuvazi işçiler arasında ayrıcalıklı küçük bir tabaka yaratır. İşçi aristokrasisi dediğimiz bu azınlık işçi sınıfı içindeki burjuva ajanlarıdır. Bunlar sınıf mücadelesini sulandırıp burjuvazinin istediği yola sokmaya çalışan sınıf düşmanlarıdır. Burjuva ideolojisi olan her türden oportünizm ve revizyonizm burjuvalaşan bu azınlığa dayanarak işçi sınıfı hareketini etkilemeye çalışır.

16-17 SAATLİK İŞGÜNÜ, 15 DAKİKALIK YEMEK MOLASI

Direnin sürdürüğü şirketlerden özellikle Amerikan ve İtalyan Şirketlerinde kaçak işçi çalıştırılmaktadır. İşçiler angaryaya koşullanmaktadır. Şoför olarak alınan işçi atölyede çırak, buluşkıcı veya arazide yardımcı işçi olarak çalıştırılmaktadır. Bazı harita mühendisleri kaynak işlerini tutarak katıplık yapmaktadır.

Genellikle çevre köylerde oturan işçiler sabahın saat dördünde kalkar, saat beşte yola çıkarlar. 3 saatlik yoldan sonra işyerine varıp hemen çalışmaya başlarlar. Öğle vakti yemek molası 15 dakikadır. Paydosta ise servis arabalarına yetişemezler. İşçilerin servislerle yetişip yetişememesi tamamen yabancı ustabaşlarının elindedir. Ustabaşları iş bitmeden paydos yaptırmadıkları için işçiler kendi ceplerinden para vererek evlerine dönmekte zorlanırlar. Zorla yarıtılan fazla çalışmaya işçilerin girebileceği mesai parası ödenmez. Kanunlara göre işçi tatil günü isterse çalışır, isterse çalışmaz. Çalışmaya bile yemiyemiyorlar. Oysa burada işçilere tatil günleri çalışmamak istedikleri zaman hemen çıkışları verilir.

İŞÇİLER EMPERYALİST SÖMÜRÜYE KARŞI ÖRGÜTLENİYOR

İşçiler emperyalist tekelin baskı ve ağır sömürsüne karşı koymak için örgütlenme çalışmalarına başlamışlardır. Bunun üzerine Alman Mannesman tekel, patronların bilinen baskı yollarına başvurdu. DISK'e bağılı Baysen-İş sendikasının örgütlenmeye çalışmaları yürüten işçilerin çoğunlukta bulunduğu 54 işçinin işine topluca son verdi. Ama işçilerin kararlı ve kaynışmış bir bütün olarak direnişe geçmesi üzerine gerilemek zorunda kaldı. 200 işçinin 15-16-17 Eylül günleri sürdürdüğü direniş sonucu atılan işçileri işe almaya mecbur oldu. Ayrıca işçiler, işverenle bir protokol yaptılar. Buna göre patron, tüm işçiler adına bir sendika yetki alanı kadar hiçbir işçiyi işten atmayacaktır. İşçiler birlik halindeki mücadelelerinin karşısında patronların duramayacağını görünce örgütlenme çalışmalarına hız verdiler ve hepsi Baysen-İş'e üye oldular. Baysen-İş'e birlikte patronların güdümündeki sarı sendikalarda yetki için bölge çalışma müdürlüğüne başvurular. İşçiler, sarı sendikaların sahtekarlığına karşı Bölge Çalışma Müdürlüğüne uyardılar. Noterden tasdikli birer dilekçeyle kendilerinin yalnız Baysen-İş'e üye olduklarını bildirdiler. Buna rağmen yetki MANNESMAN'ın Narlı'daki işyerinde Tüm-Baraj-İş'e, İtalyan Condotte Strade şantiyesinde ise Yapı-İş'e verildi.

TÜM-BARAJ-İŞ VE YAPI-İŞ'İN SAHTE-KARLILIKLARI ORTAYA ÇIKIYOR

Bu karar üzerine işçiler Pazar cık Mahkemesine iptal davası açtılar. Yapılan incelemeler sonucu Tüm-Baraj-İş'in toplu sözleşme çağrısı yaptığı gazetenin sahte olduğu anlaşıldı. Yapı-İş'inse kullandığı üye kayıt formlarının tümünün sahte olduğu tesbit edildi. Ama mahkeme Baysen-İş'in kesinleşen yetkisi için karar vermiyordu. Kanunda yazdığına göre 6 işgünü içinde sonuçlanmasa gereken yetki verme işlemi 1.5 ay geçmesine rağmen sonuçlanmadı. Çünkü mahkemenin karar vermesi için gerekli dosya Bakanlıktan gelen özel bir telefon emriyle Ankara'ya gönderilmişti.

İŞBİRLİKÇİ MC İKTİDARI EMPERYALİST TEKELLERİN HİZMETİNDE

Bunlar sürüp giderken, Baysen-İş üyesi işçiler, patronu toplu sözleşme yapmaya çağırdılar. Patronsna, mahkeme sonuçlanana kadar, işçilerin seçtiği sendikayı tanımayacağını bildiren bir bildiri yayınladı. Aynı bildiri, Mahkemenin yetkili kalacağı sendikayla hemen toplu sözleşme görüşmelerine başlayacağını belirtiyordu.

Evet, tezgahlanan oyun ortadadır. Emperyalist tekelin "mahkeme kararını bekleyelim" derken, işbirlikçi burjuvazinin siyasi iktidarı olan MC'de karar için gerekli dosyayı gasbediyordu.

Oynanan oyunu gören işçiler kendi seçtikleri sendikadan tanınarak toplu sözleşme yapılması için 24 Kasım 1975 günü yeniden direnişe geçtiler. 804 işçinin hep beraber kararlılıkla sürdürdüğü direniş emperyalist tekelin ve onların işbirlikçilerinin birkere daha geriletildi. Direnişin üçüncü günü Pazar cık Mahkemesi aylardır veremediği yetki kararını vermek zorunda kaldı. Baysen-İş yetkiyi aldı. Fakat işveren Maraş Valisi, Maraş Emniyet Müdürü ve Jandarma Komutanının yanında mahkemenin kararını tanımayacağını söyledi. Emperyalistler işbirlikçi MC iktidarında güvenerek böyle davranıyorlardı. Çünkü MC iktidarının Başbakanı Demirel 30 Eylül 1975 günü gece yarısı saat 01.00'de açtığı özel telefonla, yetkililere, "Ülkemizi talan etmeye gelen bu emperyalistlerin can ve mal emniyetlerinin korunmasını emretmiştir."

Fakat işçiler zaferi kazanmak için kararlıydılar. Yeterli çadırları olmadığı halde geceleri kahvaltı sandalye ve beton üzerinde yatarak direniş sürdürmekteydiler. Yemek (peynir, ekme) olmadığı zaman aç kaldıkları halde direniş sürdürmekteydiler. Açıkta yattıkları ve kalın giysileri olmadığı için hasta olmaları pahasına direniş sürdürmekteydiler. Çünkü onların mücadelesi; yurdumuzu soyup soğana çeviren yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizi talan eden, emekçi halkımızın her geçen gün daha da yoksullaşmasına sebep olan, işçisizliğin mücadelesini baskı ve zorbalıkla ezmeyle çalışan, yoksul köylüleri topraksızlıktan inim inim leten, Kürt milletine yamдық zulmü bırakmayan, gençleri, yurttörevleri kahpece katledenlere karşıdır. Onların mücadelesi emperyalizme, işbirlikçi, tekelci burjuvaziye ve toprak ağalarına karşıdır. Onların zaferi emekçi halkımızın zaferi demektir. Onların bir adım gerilemesi, emekçi halkımızın bir adım gerilemesi demektir.

REVİZYONİST SENDİKA AĞALARI BİR KEZ DAHA TEŞHİR OLDULAR

Direnisteki işçiler Baysen-İş ve DISK yöneticilerinin direnişe yeterince destek olmadıklarını söylemekteydiler. Baysen-İş yöneticileri işverenlerle yaptıkları görüşmeler, çalışmaları işçilere, çevreye ve halka yansıtmak istemekteydiler. "Maddi zorluklar içinde olduklarını, Ankara'da Bayındırlık

Bakanlığı'ndaki direnişte çok para harcadıklarını" söyleyerek yeterince maddi yardım yapmıyorlar. DISK ise bu mücadeleye destek olmak, bu örnek mücadeleyi tüm işçi sınıfına tanıtarak yeni dayanışmasını örgütlemek bir yana, bir kaç çadır bile göndermemektedir.

DİRENİŞİ KIRMAK İÇİN İŞÇİLERE BASKI YAPILIYOR

Emperyalist tekelin yetkilileri, işbirlikçi burjuvazi ve toprak ağaları direniş kırma için çeşitli yollar deniyorlar. İşçi liderlerini tutuklayıp haklarında adam tehdit etme ve komünist oldukları gerekçesiyle bir sürü dava açıldı. Jandarma komutanı, jandarmaları işçilerin üzerine saldırtmak için her an fırsat kolluyor. Emperyalist tekelin yetkilileri işçilere: "bizim göstereceğimiz sendikaya girin size iki yıl için toplam 120.-TL. net yemeye zammı, yılda 4 maaş ikramiye, 30.-TL. taşıt ücreti, her iş günü için 100.-TL. yemek parası, yılda 2.000.-TL. yakacak parası, yılda 4.000.-TL. giyecek parası, her çocuk için ayda 100.-TL. yılda 60 günlük kadem tazminatı verelim" dediler. Fakat işçiler "sendikamızı biz seçeriz" diyerek önerileri reddettiler. Narlı şantiyesinde 400 işçinin arasında 15-20 faşist eğilimli işçi işbaşı yapmışlardı. Bir kısmı daha sonra gerçekleri görenek direnişçi işçilere katıldılar. İşçi sınıfına ihanet eden faşistler ise tacit olmuş durumdadır.

DİRENİŞİ KIRMAK İÇİN GETİRİLEN İŞÇİLER DE DİRENİŞE GEÇTİ

Narlı'da direniş kırma için getirilen jandarma komutanı Almanların şantiyelerinin temizliğini emrederken jandarmaları yaptırmaktadır. Çevreden Almanlar için yeni işçiler getirilerek direniş kırma istemmiştir. Ama yeni gelen işçiler de direnişin nedenlerini öğrenince çalışmaya ak bu oyunu bozmuşlar, sınıf dayanışmasının yeni bir örneğini göstermişlerdir.

"KORKUNUN ECELE FAYDASI YOKTUR"

Direnş, petrol boru hattının geçtiği Maraş (Narlı), Gaziantep (Araban), Urfa ve Mardin'deki toprak ağalarının yüreğine büyük korku saldı. Ağalar, direnişin kötülemek için köy köy dolaşıyorlar. Çevre köylülerinin işçilere yiyecek yardımı yapmalarını, soğuk gecelerde evlerinde ağırlamalarını önlemeye çalışıyorlar.

İskenderun-Irak Boru Hattı işçileri direnişte.

Çırak ve garsonların sömürülmesi

Yaşamak her geçen gün daha zorlaşıyor. Daha çok sömürülüyor, daha çok horlanıyoruz. Ha yat pahallılığı karşısında belimiz büyüyor. Uykularımız kaçıyor. Çalışanlara beslenmek, giyinmek, eğlenmek haram sanki kahrolası düzende. Hiçbirimiz geleceğimize emin değiliz.

Şunu iyice anlıyoruz ki; işçi-köylü-essnaf olarak dertlerimiz, sorunlarımız aynı. Çalışıyoruz aynı dertlilerden birisin. Çünkü ülkemiz, sermayesine sermaye katmayı tek görev bilen iş sömürücüler ile onların işbirliği ve ortaklık yaptığı dış sömürücülerin at oynattığı bir düzendedir. Atalarımız "Tarladan izi olmayanın harmanında gözül olamaz" demişler. Tarlada! Çalışan bizler (İşçi-köylü-essnaf), harmandan ölmeyecek kadar geçimlik alıyoruz. Gerisi ülkemizdeki sömürücülerle birlikte yadellerin cebine gidiyor.

Ben bir oto tamircisiyim. Yoksul köylü çocuğuyum. Her yoksul

köylü gibi babam da geleceğinden emin değildi. Beni okutmak istedi ama okutamadı. Beni tamirci çıracı vermek uygun iş olurdu. Köyümden, yuvamdan ayrılmış, kasabada bir ustanın yanına çırak olarak girdim. Sanat belleyip usta olacak, ekmeğimi kazanacaktım. Sanayi çarşısında nice dükkânlar, dükkanlarda, atelyelerde nice çıraklar vardı. Hepsi halk çocuğu, hepisi aynı amaç için gelmişlerdi. Yaşantıları aynı idi; çırak yaşantısı.

Babam; "Eti senin, kemiği benim ustam. Bir şeyini istemiyim. Sadece altın bileziği takın koluna" demişti. Atelyeye en erken gelen çırak, en çok ezilen çırak, o gün atelyedeki işten elini en son çeken de yine çırak. Çırakın nereye mi? Bir kaç kuruş bahşis damladı ise doğru sinemaya. Evde sabaha kadarki hayat çekilecek cinsten değil. Eğer birinin yanında kalyonun, akşam sabah ev hizmetleri de seni bekler. Yok eğer birkaç arkadaşla ev tut

muşsan aklık-soğuk canı na okur. Ertesi gün yine aynı yaşantı devam eder. Bu kahrı yedi yıl çektim.

Babam her derdi; "Aman öğlum dikkat et" ustsamsa "Dikkat et, boşuna gelmeden buraya. Zenaat öğrenen". Bakardım tüm çıraklar üç ayağım beş yuzarı benim gibi.

Aklım bazan garsonlara takılırdı. Lokanta da garson olmasa çıraklar maddem bari! Terzi çıraklarına ne demeli? Yazın gölge, kişin sıcağı! Ya berber çırakları? Üstü başı tertemiz! Düşünürdüm böyle. Düşünmek, düşünemilmek iyi şey. Ve şu sonuca vardırımd ki, tüm çıraklar ve garsonlar zenaat öğrenecelker. Usta olacaklar. Açaçaklar bir dükkan, kurtulacaklar el kapisından. Artık, onlar çırak-garson çalıştıracaklar. İşte bu düşüncele yedim yedi yıl. Şimdi tamirci ustasıyım. Borç-harc birtaz alet-edevat düzdüm, çalışıyorum. Öğlum ekmeğine kavuştü diye ferahladı babam. Ama hiç de böyle değilim. Çünkü köylü olan babam gibi ben de sömürülüyorum. Geleceğinden emin değilim. Hayat pahallılığı karşısında her geçen gün belim büyüyor. Yukarıda kabataslak

anlattığım çıraklık hayatını (Çırak-garson sömürsünü) şimdi daha iyi anlıyorum.

Çıraklar her türlü haktan yoksundular. Ücretleri haftalık özenlenir verilir. Böyle ki;

Ye.pa.Haf.
İşe baş.gün. 2,5 5.-
1 yıl sonra 3.- 10.-
1,5 yıl sonra 4.- 20.-
2 yıl sonra 5.- 30.-
3 yıl sonra 5.- 50.-
4 yıl sonra 5.- 70.-
5 yıl sonra 5.- 75.-
6 yıl sonra 5.- 100.-
7 yıl sonra 5.- 125.-
8 yıl sonra 5.- 175.-

Yağ lekeli içinde akşama kadar oto ile boğuşan, askerlik çağına gelmiş genç kalfa 5.-TL yemek parası, 175.-TL haftalıkla yaşar.

Çırak şöyle düşünse ve sorsa:
- Çırak çalışır, çalıştır, öğrenir ustaları, kalfa olur. Çıraklar ve kalfalar olmasa atelye ne olur? Durur. (Patronun çalışıp çalışmaması işyerinin çapına, patronun zenginliğine bağlıdır.) Öyleyse atelyeye yapılan işherşeyden önce çırak ve kalfaların eseridir. Ama hakkı 5.-TL. yemek parası, 175.-TL. haftalık mıdır kalfanın?..Elbet-te hayır. Bu hak nasıl elde edilir? İşte asıl mesele burada.

Ülkemizde, sömürücü dış devletlerin firmaların komisyoncusukiler ve aileler; kısaca "takma-takıştırma sanayi" diyebileceğimiz MONTAŞ SANAYİ'nde yabancı firmaların ortağı ve işbirlikçisi olmuşlardır. Türkiye halkını alabildiğine sömürmektedirler. İşte bu sömürçü garkının diğilleri arasında eziliyorlar ÇİRAKLAR VE GARSONLAR DA.

Biz bu yabancı firmaların adına yabancı dilce söyleyemeyiz ama, mallarının onarımı, tamiri hep elimizden geçer. İsimleri de şunlardır:

1- Fargo
2- Desoto
3- Peco
4- Gudir Lastik fabrikaları
5- Magirus otobüsleri
6- Desoto
7- Villis cipleri
8- Uzay cipleri
9- Bedford kamyonları
10-Lantiver cipleri
11-Rönlöt minübüs otobüsleri
12-Deutus kamyon ve trakörleri
13-Mercedes acentası
14- Man kamyon ve otobüsleri
15- Şeyrsler firması (DOÇ otomobilleri)
16- Uniroyal lastikleri Anonim Şirketi
17- Amerikan motor-Kompresör.
Bu firmaların mal-

larının parçaları dışardan ateş pahasına alınır, içinde montajı yapılır. Eğer içinde (ülkemizde) yapıyorsa sermayenin yarısı dış sömürücü firmanın, yarısı da onların içindeki ortaklarının, işbirlikçilerininindir.

Bizim bedenimiz çalışır, ter dökeriz; onlarınca sömürülür çalışır, servetlerine ser vet katarlar.

Artan hayat pahallılığı. çökilemez hale gelen yoksulluk; onların

daha çok sömürdüğüne, daha çok zengin olduklarına işaret eder.

Eğemen güçler iktidarının "karşıtı güçlü gruplar mücadelesi" diye örtmeye çalıştıkları mücadele, sömürülenlerin sömürülenlere karşı verdikleri mücadeledir. Ezenle ezilen arasındaki mücadeledir.

Bu mücadelede bizim yerimiz sömürüye karşı savaşımların yeridir. Ülkemiz zenginliklerinin sömürücü (Emperyalist) devletlere peşkeş

yanlarını yeridir. çekilmesine, karşı ko-

Bu mücadelede mazlumların zalimlere karşı mücadelesidir. Ülkemiz de bu mücadele, BAĞIMSIZ ve DEMOKRATİK TÜRKİYE için verilmektedir. Bizler bu mücadelenin dışında kalamayız.

"Kendi davası için savşmayan, Savaşacak başkasının davası için!..."

Oto Tamircisi Ali EREN ÇORUM

koral yayınları

10 TL.

8 TL.

25 TL.

İsteme Adresi P.K.:907 Sirkeci-İSTANBUL